

Ateistička zlouporaba etike u srednjim školama

Ante VUKASOVIĆ*

Sažetak

Izborni predmet »Etika« u srednjim školama u Hrvatskoj postoji od školske godine 1995./96. Prošle godine je uveden novi nastavni program za taj predmet. Iz njega su uklonjeni svi sadržaji i vrijednosti religioznog značenja. Time su posve ateizirane etičke pouke i odgajanje srednjoškolske mladeži. Autor rasprave dokazuje da je novi program etike u srednjim školama krivotvorina i nasilje.

Etika nije ateistička, nego općeljudska disciplina. Ona se u interpretaciji »kreatora« novoga programa direktno suprotstavlja katoličkom poimanju svijeta i života, a katoličanstvo je, kao i druge svjetske religije, ugradilo golema bogatstva svojih učenja i vrijednosti u riznicu etičkih postignuća i to je sastavni i neotuđivi dio općeljudskih etičkih stečevina. Negirati to ili odbaciti — krivotvorina je, etičko osiromašenje i moralno pustošenje.

Prema popisu pučanstva iz 2001. u Hrvatskoj živi 87,83% katolika i ukupno oko 95% vjernika. Ateista je samo 2,22%, a vrlo agresivno i uz pomoć podvala nametnuli su novi program etike, kojim ateiziraju srednjoškolsku nastavu i žele je nametnuti svekolikoj učeničkoj populaciji. To je nasilje posve male ateističke manjine nad golemom katoličkom većinom.

Zanemarivanje odgojne funkcije odavno je nazočno u našem školstvu i društvu uopće. Ta znakovita pojava najslabija je točka svekolikoga školskog i odgojnog sustava. Jednostrani intelektualizam, faktografija i obrazovni zadaci posve su potisnuli, zapostavili i gotovo onemogućili odgajanje. Naglašava se i prenaplašava obrazovanje, a zanemaruje njegovanje ljudskih odlika i izgrađivanje uljudene osobnosti. Proces je započeo i provodio se u razdoblju komunističke tiranije.

Nakon raspada komunističkoga totalitarizma hrvatski narod se izjasnio za duhovnu obnovu, moralnu i odgojnu preobrazbu. Neke izrazitije i šire inicijative proklamirane obnove i preobrazbe nisu poduzete, a sa Zapada nas je zapljusnuo novi val anarholiberalističkoga obezvrjeđivanja duhovnosti, moralnih stečevina i zanemarivanje odgojnih nastojanja. U tom ozračju treba promatrati i uvođenje novoga programa etike u srednje škole.

Etika je, najkraće kazano, teorija morala. Stoga je nazivaju i moralkom. Ona je društveno-filozofska disciplina; znanost o moralu, njegovim izvorima, razvitku,

* Prof. dr. sc. Ante Vukasović, profesor u miru Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

uloži u društvenom i osobnom čovjekovu životu, načelima i normama ljudskoga ponašanja i djelovanja. Zadaća joj je znanstveno objašnjenje biti morala, njegova smisla i značenja. Osim toga ona kritički razmatra društveni život i ljudske odnose, vrjednuje ih i usmjerava sa svrhom moralnoga usavršavanja ljudske zajednice i njezinih članova. Zato su etički sadržaji i vrijednosti prijeko potrebni svakom čovjeku, a upoznavanje i izučavanje etike u školi učinkovito potpomaže ostvarivanje odgojnih zadataka, omogućuje stjecanje moralne kulture i moralno izgrađivanje učenika.¹

U nastavi izbornog predmeta »Etika u srednjim školama« do sada su u uporabi bila dva programa. Prvi ili raniji primjenjivao se od škol. god. 1995./96. Potom je izrađen novi program i uveden u primjenu početkom 2002./03. Razlike među njima vrlo su značajne. Očituju se u uklanjanju bitnih sadržaja i vrijednosti iz programa srednjoškolske etike.

Tematska usporedba programa

Da bi se uočile spomenute razlike, naznačit ćemo glavne teme ranijeg i novog programa po razredima.

Raniji program: I. razred: Čovjek i zbilja; Čovjek — biće susreta; Savjest; Životna orijentacija; *Čovjek kao religiozno biće*; Orijentacija u vlastitom kulturnom okruženju. II. razred: *Religioznost i nereligioznost*; *Pojavni oblici religije u prošlosti i sadašnjosti*; *Drevne religije velikih civilizacija*; *Hinduizam*; *Budizam*; *Religije Kine i Japana*; *Židovstvo*; *Islam*; *Kršćanstvo*. III. razred: *Religija, moral, etika*; Ljudsko iskustvo i filozofski uvid u etiku; Osnovni etički pojmovi i etička učenja kroz povijest; Povijesni pregled etičkih učenja; Etika i prirodne znanosti; Politika, etika, pravednost i pravo; Vrjednote i njihovo oživljavanje. IV. razred: Moralnost kao problem; Svijet mladih i njihov identitet; *Ljubav, spolnost, brak, obitelj*; Odgovornost pred životom; Socijalna etika, životni poziv, zanimanje i ovisnosti; Zagonetka smrti; Shvaćanje mira i poimanje nade.

Novi program: I. godina: Smisao i orijentacija: U potrazi za identitetom; Prepreke u potrazi; Orijentiri i zamke na putu; Ciljevi — lažni, prividni, istinski; Odgovornost za sebe i druge — moralna dimenzija. II. godina: Čovjek u krugovima zajedništva: Čovjek u odnosima; Sukobi u odnosima; Sloboda i moral; Država i društvo; Čovječanstvo i globalizam. III. godina: Čovjek u svijetu prirode: Čovjek u cjelini živoga; Bioetika kao odgovor; Ekologija i zaštita okoliša; Bioetika i biološke znanosti; Medicinska bioetika. IV. godina ima dvije inačice. Prva: Moral — etika — povijest: Moral i moralna učenja; Etika — pluralizam pristupa moralu; Medašne pozicije povijesti etike; Sloboda i odgovornost; Etika i filozofija povijesti. Druga inačica: Etika ili o razboritom življenju: Moral i etika; Ljudsko iskustvo

1 A. Vukasović, *Etika — moral — osobnost*, Školska knjiga i Filozofsko-teološki institut DI, Zagreb, 1993., str. 39–40.

i etička perspektiva; Predmet, struktura i područja etičkog prosuđivanja; Etičko opravdanje moralnog djelovanja; Etička argumentacija i etičke teorije.

Ateističko »čišćenje«

Izgleda da se najveći »griješ« ranijeg programa očituje u činjenici da je imao i neke vjerske i obiteljske sadržaje relevantne za poimanje etike i morala. U prvoj točki Odluke o novom nastavnom programu »Etika« u srednjoj školi, od 3. srpnja 2002., Ministarstvo prosvjete i športa piše: »Kako je u ostvarivanju ovog (tada još važećeg) programa uočena velika podudarnost s alternativnim programom 'Vjeronauka' (katolički) izrađen je novi te se počevši od 2002/03. uvodi u primjenu.«² To je jedini naznačeni razlog izrade i primjene novoga programa. U čemu se očituje podudarnost, nije objašnjeno. A stvarna »podudarnost« bila je samo u tome što je raniji, u suglasju sa sveobuhvatnošću etičke misli, sadržavao i religioznu tematiku i vrijednosti koje su sastavni neotuđivi dio općeljudskih etičkih stečevina.

Tematska usporedba programa pokazala je da je raniji program u I. razredu imao temu »Čovjek kao religiozno biće«, u III. je tema bila »Religija, moral, etika«, a u II. razredu sve su teme imale religiozno ozračje. U novom programu sve je to ateističkim skalpelom odrezano i izbačeno iz programa. Time je nastava etike u srednjim školama posve ateizirana, a budući da etika nije ateistička nego općeljudska filozofsko-znanstvena disciplina, tim činom je i krivotvorena.

Druga bitna promjena učinjena je u programu za IV. razred. Raniji je sadržavao temu Ljubav, spolnost, brak i obitelj, a novi je i nju eliminirao. U uvjetima društvene i obiteljske krize, poplave nekulture, širenja nasilja i depopulacije, našem školstvu i odgojnom sustavu kao kruh svagdašnji treba sustavno odgajanje za ljubav, brak, obiteljski život, željeno potomstvo i odgovorno roditeljstvo. Takvo odgajanje moralo bi se proširiti na cijelu školsku godinu ili tematski raščlaniti i rasporediti u programe svih četiriju razreda. Umjesto toga »kreatori« novoga programa izbacili su i jedinu temu o ljubavi, braku i obitelji, koja se nalazila u bivšem programu. Razvidno je da ljubav, brak i obitelj nisu vrijednosti njihova, liberalnoanarhističkom i ateističkom ideologijom pomračena svjetonazora. Tako su ateističkim »čišćenjem« izbačene vjerske i obiteljske vrijednosti iz programa srednjoškolske etike.

Povratak u vjersku i moralnu pustoš

Ateizacija života u marksističkoj ideologiji i društvenim odnosima u razdoblju komunističkoga terora očitovala se ne samo kao antivjerska nego i kao antimoralna pozicija. Materijalistička negacija idealističkoga, poglavito vjerskoga poimanja svijeta i života mehanički se prenosila i na etičko područje. Ismijavalo se i negiralo

² *Prosvjetni vjesnik*, Zagreb, 11. ožujka 2003., br. 1, str. 19.

sve što vjera priznaje i afirmira. Posljedice su bile apsurdne i moralno razarajuće. Negiranjem Božjih zapovijedi, negirani su temelji općeljudske moralnosti.

Ako se odbaci »Ne ubij«, jer je Božja zapovijed i vjerski normativ, odbacuje se i temeljno moralno načelo koje štiti ljudski život i dostojanstvo kao najviše ovomezaljske vrijednosti, a prihvaća se: Ubij! Isto tako ako se ne prihvaćaju: Ne laži!, Ne kradi! i druge vjerske odredbe, zapovijedi koje zabranjuju zle postupke — prihvaćaju se amoralna stajališta koja dopuštaju zlo — laž, krađu, razbojstva itd., itd. U suglasju s tim obezvrjeđivani su moralni kriteriji i općeljudske vrijednosti, a život je gubio ljudska obilježja, ljepotu i etičnost. Najveća, a po posljedicama i najteža od svih kriza koje je uzrokovao komunistički totalitarizam — kriza je morala. Ona je obezvrijedila duhovne, kulturne, etičke, religijske i druge ljudske vrijednosti, uzrokovala je moralno bezakonje i ostavljala moralnu pustoš.³

Pad komunizma i demokratska preobrazba u Hrvatskoj omogućile su duhovnu obnovu i moralnu preobrazbu, a »kreatori« programa ateističke etike u srednjim školama pokušavaju nas vratiti u razdoblje obezvrjeđivanja i razaranja vjerskih i moralnih kriterija i vrijednosti. Kad bi se prihvatila ateističko–komunistička negacija i iz etičkog korpusa izbacilo sve što je vjersko, kršćansko i katoličko, što bi uopće ostalo u području morala i kakve bi to vrijednote bile? Moralne vrijednosti bi se preobrazile u antivrijednosti!

A tko su kreatori programa?

Prof. dr. Milan Polić u Školskim novinama od 5. studenoga 2002. priopćuje: Jedan od projekata Hrvatskoga filozofskog društva bila je »Rasprava o nastavi etike u srednjim školama«. Projekt je ostvaren u dva dijela. U prvom je od siječnja do kolovoza 2002. održana rasprava na Internetu, a u drugom je, potporom Instituta Otvorenoga društvo Hrvatska, održana završna rasprava od 21. do 22. rujna 2002. u Rapcu.⁴

U akciji su, dakle, Hrvatsko filozofsko društvo (u bivšem sustavu okupljalište marksističkih praksisovaca), njihov tzv. projekt: »Rasprava o nastavi etike u srednjim školama«, Institut Otvoreno društvo Hrvatska (produkt sorosovske ideologije). Uključio se i časopis »Metodički ogledi«, a prof. M. Polić sve povezuje. Predsjednik je HFD–a, voditelj »projekta«, dobro i unosno surađuje s Institutom Otvoreno društvo i glavni je i odgovorni urednik »Metodičkih oglada«. Što ga kvalificira za sve to?

M. Polić je 1989. u OOUR–u Humanističko–društvenih znanosti Filozofskoga fakulteta u Zagrebu branio i (u to doba bez teškoća) obranio doktorsku disertaciju: »Emancipacijski odgoj na tragu Marxa — etički ili erotički«. Mentor je bio prof. dr. Milan Kangrga. Sljedeće, 1990. g. HFD mu je izdalo tu disertaciju pod

3 A. Vukasović, *Etika — moral — osobnost*, str. 12.

4 M. Polić, *Kome to i kakva žurba smeta?*, *Školske novine*, Zagreb, 5. studenoga 2002., str. 7.

naslovom: »E(ro)tika i sloboda: odgoj na tragu Marxa«. Dilemu etički ili erotički razriješio je odbacivanjem svake etičnosti i prihvaćanjem isključivo erotičkog emancipacijskog odgoja.

Evo nekoliko primjera iz te njegove knjige: »Istinski emancipacijski odgoj jest odgoj iz budućeg za buduće, a to nije moguće na etičkoj, nego na erotičkoj osnovi.«⁵ I dalje: »Cilj rada je pokazati da odgojno–emancipacijske teorije koje su etički utemeljene ne mogu praktički završiti drukčije nego kao odgojni neuspjeh... «⁶ Potom kaže da stvaralački odgoj »etiku i moral dovodi u pitanje« i nastavlja: »Emancipacija je osamostaljenje čovjeka, ali ne pored ili protiv zbiljskog svijeta, već upravo s njim i u njemu. Za etiku tu nema mjesta.«⁷ Knjiga završava rečenicom: »Emancipacijski odgoj moguć je dakle samo kao erotički.«⁸ Evo i nekoliko znakovitih naslova iz knjige: »Čovjek kao erotičko biće« (str. 155.); »Erotičko utemeljenje odgoja« (str. 182.); »Erotički pristup problemu emancipacije« i »Emancipacija kao erotičko zbivanje« (str. 194.); »Kako bez etike (i morala)?« (str. 199.).

Osoba koja je u doktorskoj disertaciji odbacila svaku etičnost iz odgojnog procesa, jer za nju »tu nema mjesta«, sada predvodi inicijativu za nastavu etike u srednjim školama. Je li se odrekla doktorske disertacije ili je sadašnja etička koncepcija etike u srednjim školama samo povratak emancipacijskom odgoju i etici na tragu Marxa?

Nestručni, neznanstveni i amoralni argumenti

Otvarajući raspravu na Internetu o nastavi etike u srednjim školama, voditelj »projekta« M. Polić objavio je opsežno pismo koje mu je poslala, kaže, »jedna kolegica i majka«. Njezin identitet za javnost je ostao nepoznanica, a voditelj napominje da je i druga imena u pismu promijenio. Tako su autorica pisma i sve osobe koje ona spominje, strogo »zaštićeni svjedoci« prekriveni velom tajne, ali se njihovi iskazi navode kao važni argumenti »projekta«. Anonimna (je li i izmišljena?) kolegica i majka ne poznaje programe etike, ali »kao pasivni promatrač u ulozi roditelja« iznosi svoje dojmove i »slučajeve« svoje djece koja su, tko zna zašto, pohađala nastavu i etike i vjeronauka.

Anonimna majka godinama promatra »kako vjeronauk briše sve pred sobom«. Kaže da je oko 90% učenika uključeno u nastavu vjeronauka, a ostalih 10% sluša etiku. Za nju je to »krajnji užas«. Zaprepaštena je takvim odnosom, zabrinuta za »kritičko mišljenje« i utjecaj na učeničku populaciju, a posve je »zaboravila« i zanemarila odnose i postotke ateista, vjernika i katolika u Hrvatskoj. U svojoj priči ateistica obilato vrijeđa i omalovažava. Katoličke vjerničke pouke i molitve naziva

5 M. Polić, *E(ro)tika i sloboda: odgoj na tragu Marxa*, Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb, 1990., str. 28.

6 Isto, str. 28.

7 Isto, str. 118. i 133.

8 Isto, str. 208.

bedastoćama, a svećenike i vjeroučitelje optužuje da ucjenjuju roditelje, govori o »ribarskim mrežama« i »ribolovcima« koji, »nesputani moralom i etikom«, love roditelje i djecu itd.

Jedna borbena, nesnošljivošću prema katoličanstvu opterećena i nedovoljno odgojena ateistica može tako govoriti i u nekom pismu svome istomišljeniku napisati, ali kako se u iole ozbiljnoj i stručnoj raspravi, znanost da i ne spomenemo, može objaviti takvo pismo i navoditi kao važan argument, reprezentant javnoga mišljenja i vrijedno svjedočenje? Otkada anonimni suradnici sudjeluju u znanstvenim projektima? Kakav je to projekt, kakva rasprava i kakvo dokazivanje? Nisu li takvi postupci tipični primjeri ne samo nestručnosti i neznanstvenosti nego i amoralnosti?

Etika nije ateistička, nego općeljudska disciplina

Svekolika ateistička rasprava se usmjerava i intonira tako da se etika prikaže kao »alternativa« vjeronauku, izgrađena na »laicističkim osnovama«, u funkciji »razvijanja kritičkoga« i »obrani autonomnog mišljenja«. Ona se strogo luči, odvaja i suprotstavlja vjeri i vjeronauku. Postavlja se pitanje: Je li etika ateistička etika? Nisu li kršćanstvo, katoličanstvo i druge glavne svjetske religije ugradile goleme bogatstva svojih učenja i vrijednosti u riznicu općeljudskih etičkih stečevina i dale golemi prinos razvitku etičke misli?

Parlament svjetskih religija je 4. rujna 1993. u Chicagu donio Povelju o svjetskoj etici u kojoj se posve točno kaže: »Tvrđimo da se u učenjima religija nalazi zajednički sustav sržnih vrijednosti i da one čine temelj svjetske etike.« I dalje: »Zato se obvezujemo na zajedničku svjetsku etiku, na bolje uzajamno razumijevanje kao i na oblike življenja koji vode računa o dobru društva, o miru i o očuvanju prirode.« Autori novoga programa etike poznaju naznačenu Povelju, spominju je u literaturi, ali ignoriraju njezine istinite tvrdnje, poruke, općeljudsku širinu i tolerantan odnos prema drugim svjetonazorima. Ateisti koncipiraju neku njihovu, prema vjeri i katoličanstvu ratoborno postavljenu etiku, a etika nije ateistička nego općeljudska, pa takva mora biti i u nastavnim programima.

Sveti Otac — Ivan Pavao II., najviši moralni autoritet suvremenoga svijeta, na svome jubilarnom stotom i trećem apostolskom putovanju u Hrvatsku, od 5. do 9. lipnja 2003., svima je uputio poruku mira i pomirenja i naglasio da baština ljudskih i kršćanskih vrijednosti treba biti najdragocjenije blago hrvatskoga puka i čovječanstva. Vrijednosti o kojima je govorio Sveti Otac univerzalne su, općeljudske, i kada se odnose na svekoliku ljudsku zajednicu, pojedine narode, domovinu Hrvatsku, obitelj kao temeljnu zajednicu društvenoga života, i kada je riječ o bilo kojem čovjeku pojedincu i njegovu ljudskom dostojanstvu.

Papa — prorok mira, apostol Bogoljublja, čovjekoljublja i domoljublja, kao najviše i neprolazne vrijednosti istakao je ljudsko dostojanstvo, ljubav, slobodu, pravdu, mir, uzajamno razumijevanje, međusobno poštovanje, bratsku solidarnost, narodni suverenitet, obiteljsko zajedništvo, skladne obiteljske odnose, stabil-

nost i prosperitet obitelji, ljudsku čestitost i dobrotu. Hoćemo li sve te istinski etičke i općeljudske vrijednosti, prema kriterijima ateističkih zaštitnika »laicističkih osnova«, izbaciti iz etičkog korpusa samo zato što su to vrijednosti i Svetoga Oca i Crkve katoličke? A ako se izbace, kakva će to biti etika i kakav moral bez temeljnih općeljudskih vrijednosti? Etika je općeljudska, a ne ateistička disciplina. A ako je općeljudska, univerzalna, mora biti prihvatljiva za sve ljude, stoga i za vjernike, kršćane i katolike!

Kršćanski prinos razvitku etičke misli

Moral je duboko utemeljen u vjeri. Uzmimo za primjer kršćanstvo. Bog je moralnu zapovijed unio u čovjeka, otkrio mu je i upućuje ga na moralne postupke. U Deset Božjih zapovijedi postavljeni su univerzalni kriteriji općeljudskog morala. »Nositelj nove vjere i nove moralnosti je Isus Krist, Sin Božji koji je došao na svijet da ga svojom mučeničkom smrću spasi, odvрати ljude od grijeha i pokaže im put spasenja. Taj put je čovjeka dostojan i Bogu mio život što se zasniva na ljubavi prema Bogu i prema čovjeku — bližnjemu svome, na milosrđu i sebedarju, na božjim zapovijedima koje su ujedno i moralni kodeks, jer sadrže ukupnost naravnog morala i općeljudskih vrijednosti. Isus je utemeljitelj kršćanstva, ali i veliki učitelj morala. Njegov čuveni 'Govor na gori' najsavršeniji je izričaj etičnosti, oda dobroti i pravednosti.«⁹

Moral regulira odnose među ljudima na više relacija: odnos prema drugom čovjeku i samome sebi, prema obitelji kao temeljnoj društvenoj zajednici, prema širim zajednicama — udrugama, ustanovama, prema svome narodu i domovini, prema drugim narodima, zemljama, svekolikom čovječanstvu, prema radu, materijalnim, kulturnim i duhovnim vrijednostima, prema Bogu, svetosti i zagrobnom životu. Kršćanstvo, time i katoličanstvo svojim uljuđenim učenjem i vrijednostima prožima sve moralne odnose, na svim relacijama.

Postoji, naznačili smo, i posebna vjerska relacija prema Bogu, svetosti, zagrobnom životu, ali kršćanski i katolički prinos ne susreće se samo na tom području, nego i na svim drugim poljima moralnoga prosuđivanja i djelovanja. Bez vjerskog prinosa moral bi bio vrlo oskudan i nepotpun. Upravo stoga smo uklanjanje vjerskih sadržaja iz programa srednjoškolske etike i nazvali pravim imenom — ateističkom krivotvorinom.

Ateističko nasilje nad katoličkom većinom

M. Polić je u već spomenutom otvaranju rasprave o nastavi etike posredstvom Interneta postavio hipotezu da se »postojećom nastavom etike u srednjim škola-

9 A. Vukasović, *Obitelj i moralni razvitak mladeži*, drugo redigirano izdanje, Karitativni fond UPT, Đakovo, 1997., str. 19.

ma (raniji program) podupire nastava katoličkog vjeronauka«. Potom je nastavio: »Pokaže li se radna hipoteza bar djelomično točna bio bi to znak da se Hrvatsko filozofsko društvo mora snažnije angažirati u obrani autonomnog mišljenja.« Tu su, dakle, i grm i zec i njegovi progonitelji.

Etika se u interpretaciji »kreatora« novoga programa direktno suprotstavlja katoličkom poimanju svijeta i života. Umjesto suradnje i potpomaganja, u suglasju s općeljudskim vrijednostima i temeljnim pedagoškim zakonom skladnoga i jedinstvenoga odgojnog djelovanja, oni provode agresivnu ateističko–ideološku konfrontaciju, sukobljavanje i obezvrjeđivanje katoličanstva s pozicija dobro nam poznatih »teorija« o »opijumu za narod«.

Pedagoška zakonitost nalaže da se svi nastavni predmeti u školi međusobno povezuju, usklađuju i podupiru radi skladnoga i učinkovitoga odgajanja.¹⁰ Posebno to vrijedi za predmete pretežno odgojnoga značenja kao što su etika i vjeronauk, a inicijatori rasprave o nastavi etike u srednjim školama tu nastavu strogo odvajaju, odbacuju bilo kakvo podupiranje i idejno se suprotstavljaju katoličkom vjeronauku, negiraju mu i etičnost i ljudski smisao. Govore o dosljedno laicističkim osnovama novoga programa etike, razrađuju strategiju snažnog angažiranja i javnog djelovanja protiv vjeronauka, vrše pritiske radi postizanja željenih učinaka, a to je, nije teško otkriti, ateizacija etike i ateističko odgajanje hrvatske mladeži.

Ateisti se zgražaju što vjeronauk u gimnaziji upisuje 90% učenika, a u Hrvatskoj je 87, 83% katolika i ukupno oko 95% vjernika. Ateista je samo 2,22%, a ateiziraju svekoliki program etike i željeli bi ga nametnuti cijeloj učeničkoj populaciji. U zaključcima završne rasprave o nastavi etike u srednjim školama piše: »Nastavi etike treba biti stran svaki oblik manipulacije i indoktrinacije.« Time se podržava novi program etike, a upravo je on ateističkom manipulacijom i indoktrinacijom očišćen od relevantnih religijskih etičkih učenja i vrijednosti. To je ateistička ideološka prijevara, nasilje, diskriminacija i falsifikat.

Hrvatski narod ne može tolerirati da 2,22% ateista nameće svoja gledišta, da svojom bezbožničkom ideologijom vrijeđa i terorizira golemu katoličku i vjerničku većinu u Hrvatskoj. Ateistički program etike, bez njenih vjerskih stečevina i vrijednosti, krivotvorina je koja se mora razotkriti i što prije ukloniti iz školskoga odgoja hrvatske mladeži.

10 A. Vukasović, *Pedagogija*, HKZ »MI«, Zagreb, 72001., str. 140–141 i 340–342.

THE ATHEISTIC MISUSE OF ETHICS IN SECONDARY SCHOOL

Ante VUKASOVIĆ

Summary

Ethics as an optional course has been offered in Croatian schools since the 1995–1996 school year. Last year a new teaching program was introduced for this subject. All content and values with any religious significance were removed from it. Thus ethical instruction and upbringing of our youth has been rendered totally atheistic. The author of this debate has endeavoured to prove that the ethics program in secondary schools is a misrepresentation and an assault.

Ethics is not an atheistic but rather an universal discipline. The »creators« of the new program have interpreted ethics as being in direct opposition to the Catholic view of the world and of life, when in fact it was the Catholic religion and other world religions which built the wealth of their teachings and values into the treasury of ethical achievement: this is a component and inalienable element of universal ethical achievement. To deny this or to reject it, is an act of misrepresentation, ethical impoverishment and moral devastation.

The 2001 census asserts that 87.83% of the population in Croatia is Catholic and that there is a total of about 95% faithful. Atheists comprise only 2.22% of the population, but they have nevertheless managed to impose the new ethics program very aggressively and through deception; in this way, they have rendered the secondary school curriculum atheistic and wish to force it upon the general student body. This is an assault of the very small atheistic minority upon the vast Catholic majority.

